

WAHLSTEN, MIA: Benzodiazepine use is associated with violent crime in Finland
(Bentsodiatsepiinien käyttö on yhteydessä väkivaltarikoksiin Suomessa)
Syventävien opintojen kirjallinen työ, englanninkielinen artikkeli, 7 sivua
Psykiatria
Helmikuu 2018

Suomessa tehdään vuosittain noin 2,1 henkirikosta 100 000 asukasta kohden ja alkoholi on osallisena noin 80 %:ssa näistä henkirikoksista. Runsas alkoholin käyttö on tiedossa oleva riskitekijä väkivaltarikollisuudelle, mutta muiden päihteiden tai lääkkeiden yhteys väkivaltarikollisuuteen on vielä ollut epäselvä. Rauhoittaviin lääkkeisiin kuuluvien bentsodiatsepiinien on osoitettu olevan alkoholin jälkeen yleisimmin löydetty aine henkirikosten toksikologisissa tutkimuksissa. Bentsodiatsepiinien ja alkoholin yhteiskäytön on osoitettu lisäävän aggressiivisuutta, mutta lääkeaineiden käytön varsinaista yhteyttä tehtyihin väkivaltarikoksiin ei ole kuitenkaan osoitettu. Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää tarkemmin löytyykö bentsodiatsepiinien käytön sekä väkivaltarikosten välillä yhteys.

Tutkimuksen aineistoon kuului 233 mielentilatutkimusta vuosilta 2010–2012, jossa rikosnimikkeenä oli jokin väkivaltarikos; henkirikos, henkirikoksen yritys, pahoinpitely tai seksuaalirikos. Mielentilatutkimusta voidaan pitää hyvin luotettavana ja kattavana tietolähteenä, sillä mielentilatutkimukseen kootaan tiedot tekijän sairauskertomuksista, poliisin tutkimuksista sekä useista tekijän ja hänen tuttaviansa haastatteluista. Osa mielentilatutkimuksista sisältää myös teon jälkeen otettujen toksikologisten tutkimusten tuloksia. Mielentilatutkimuksista koottiin tietoja iästä, sukupuolesta, rikoksen luonteesta, tekoa edeltävästä sekä tekohetken päihteiden ja lääkkeiden käytöstä, mielentilatutkimuksessa todetuista psykiatrisista diagnooseista sekä mielentilatutkimuksen tuloksesta.

Tutkimuksessa todettiin vahva yhteys bentsodiatsepiinien käytön sekä väkivaltarikosten välillä. Alkoholi oli osallisena 73,4 %:ssa tapauksista ja 31,3 %:ssa tapauksista alkoholia käytettiin yhdessä bentsodiatsepiinien kanssa. Vain 6,4 % tekijöistä käytti bentsodiatsepiineja ilman alkoholia. Psykiatrisista diagnooseista persoonallisuushäiriöt korostuivat aineistossa, erityisesti epäsosiaalisen persoonallisuuden yhteys niin väkivaltarikoksiin kuin bentsodiatsepiinien käyttöön nousi esiin voimakkaana. Bentsodiatsepiinien käytön ei osoitettu olevan yhteydessä muihin psykiatrisiin diagnooseihin kuin epäsosiaaliseen persoonallishäiriöön. Johtopäätöksenä voidaan todeta, että bentsodiatsepiinien käyttö on vahvasti yhteydessä väkivaltarikoksiin Suomessa ja että, yhteys on vielä vahvempi, mikäli tekijällä on epäsosiaalinen persoonallisuushäiriö.

Avainsanat: bentsodiatsepiini, alkoholi, väkivaltarikos, epäsosiaalinen persoonallisuushäiriö